

Primjeri dobre prakse

Naziv alata/ primjera dobre prakse	Više izvora: aktivnosti učenja o kognitivnoj fleksibilnosti. Slučaj Latvije
Ključne riječi (meta tag)	Kognitivna fleksibilnost
Izradio	SSE Riga
Jezik	Hrvatski

Primjer dobre prakse

Tema i koncept kognitivne fleksibilnosti prilično su novi i neistraženi u slučaju Latvije. Opsežna pretraga u literaturi i raznim izvorima dovela je do zaključka da je takva tema tek u nastajanju te stoga nema dovoljno informacija ili druge supstance koja bi predstavljala dobar slučaj za analizu. Međutim, postoji više inicijativa koje se provode kako bi se razvilo razumijevanje koncepta i omogućilo opsežnije poučavanje i razvoj kognitivne fleksibilnosti kao dijela alata socijalnih vještina koji bi bio neophodan za poboljšanje zapošljivosti.

Počeci i razvoj kognitivne fleksibilnosti u Latviji

Definicija kognitivne fleksibilnosti je prilično široka i do sada nije postignut konsenzus. Obično se kognitivna fleksibilnost (CF) definira kao sposobnost prebacivanja između dva koncepta ili istovremenog rada na više koncepata ili tema. Ponekad se CF jednostavno opisuje kao pomicanje: između koncepata, zadataka ili strategija. Pojednostavljena definicija otvara još neke pristupe na kojima se može uočiti razvoj nekih aspekata vezanih uz kognitivnu fleksibilnost. U Latviji je to prvenstveno područje pedagogije i obrazovanja za djecu. Najopsežniji materijal na tom području razvilo je Sveučilište Latvije: Priručnik iz psihologije za mlade učitelje 1. Priručnik je razvijen kako bi podržao mlade učitelje i poboljšao njihovo razumijevanje kognitivnih procesa za djecu. To uključuje i mogućnost rada s više zadataka ili jednostavnog prebacivanja između zadataka. Dakle, čak i ako nije izričito navedeno, može se pripisati CF. Kognitivna psihologija i donekle i fleksibilnost prebacivanja između zadataka uglavnom su usmjereni na djecu od 0 do 18 godina. Dobar primjer za to je informativni materijal koji je pripremio Državni obrazovni centar. Materijal uglavnom analizira različite razvojne faze za djecu, ali postoje i neki korisni alati za procjenu kognitivnih sposobnosti. Ti se alati mogu koristiti za sve uzraste, npr. Woodcock Johnson kognitivni test može se koristiti za osobe od 2 do 90 godina, no u Latviji se prvenstveno koristi za djecu i mlađu generaciju.

To ne znači da kognitivna psihologija potpuno nestaje iz obrazovnog programa. Još uvijek je tu, ali samo u određenoj mjeri. To se prvenstveno odnosi na edukaciju učitelja i psihologa. Predmet nije identificiran u nekim drugim obrazovnim programima npr. menadžment ili razvoj ljudskih potencijala

Kognitivna fleksibilnost identificiranih inicijativa

Opsežna potraga za inicijativama koje se mogu pripisati kognitivnoj fleksibilnosti dala je vrlo ograničene ili nikakve rezultate. Jedna od konzultantskih tvrtki za upravljanje ljudskim resursima Akademija za razvoj organizacije (ODA) razvila je materijal za seminar: Seminar za samorazvoj, razmjenu iskustava za Državni ured Latvije. Jedna od tema identificiranih na

dnevnom redu seminara bila je kognitivna fleksibilnost. Međutim, nije bilo moguće utvrditi je li se tečaj doista održao i ako da, koja je bila ciljna skupina.

Zaključci i putovi naprijed

Gore navedena argumentacija jasno ukazuje na nedostatak dovoljnog fokusa na kognitivnu fleksibilnost za studente na sveučilišnoj razini ili menadžere. Trenutno je teško objasniti zašto je CF prvenstveno usmjeren na djecu, ali potpuno zaboravljen u kasnijim fazama života. Jedno od mogućih objašnjenja moglo bi biti da je CF jako u fokusu tijekom srednjoškolskog obrazovanja pod pretpostavkom da su studijske vještine razvijene u toj fazi dovoljne za cijeli život.

Međunarodni dokazi jasno pokazuju: to nije slučaj i kognitivna fleksibilnost može se poboljšati tijekom života ili profesionalne karijere. Stoga se može predložiti da bi za Latviju trebalo donijeti neke odluke i poduzeti radnje kako bi se fokus CF-a ponovno uveo u kasnijim fazama, npr. sveučilišni studij. Sljedeći korak bio bi razvoj odgovarajućih pedagoških materijala kako bi se olakšao razvoj CF ovisno o području studija, području primjene itd.

Reference	<ol style="list-style-type: none">1. http://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/56412/svence_guna-psihiologija_jaunajam_skolotajam-book.pdf?sequence=12. https://registri.visc.gov.lv/specizglitiba/dokumenti/metmat/inf_mat_veca_kiem.pdf3. https://www.mk.gov.lv/lv/media/308/download
Vrsta materijala	Primjer dobre prakse